

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

Želje ob šmarničnem oltarju.

Kóga želi mi za Bogom ljubiti
Najbolj iskreno to moje srce?
Kóga goreče in vdano častiti,
Kóga slaviti do zadnjega dne?

Tebe Marija, o rajska Devica,
Tebe brezmadeža čista Gospa,
Tebe najlepša sijonska cvetica,
Tebe krasota zemljé in nebá!

S cvetkami maja Ti kinčam oltarček,
Cvetje ljubezni je moje svedok:
Sprejmi, o Milostna, mali moj darček,
Vzemi v število me svojih otrok.

Varuj me zlobe, o Mati presveta!
Srce ohrani mî vselej čistó:
Bode naj slika pomladnega cvéta,
Jezusu, Tebi, na veke zvesto.

Spolni Marija! prîsrčne mi želje,
Slabega brani sovražnih me sil,
Ondi pa vdôbi mi večno veselje,
Ondi na veke bom Tebe slavil.

Radoslav Silvester.

Mihael,

po božji milosti in po božjem usmiljenju knez in škof
lavanjski, prisednik prestola Njih svetosti, velikokrižnik
avstrijskega Franc Jožefovega reda, doktor bogoslovja,

pošlje mnogočastiti duhovščini in vernikom svoje škofije
pozdrav in želi vsem blagoslov ter vse dobro od Očeta in
Sina v edinosti svetega Duha!

(Konec.)

V Gospodu ljubljani škofljani!

Zdaj poznamo vzvišene pravice in
dolžnosti svojega najvišjega pastirja, rimskega

papeža, da so varuh svete vere, branitelj
pravice in čednostnega življenja, pokrovitelj
znanosti in umetnosti, da so duhovni vladar
na zemlji. Zato pa moramo svetega očeta
spoštovati, ljubiti, poslušati. Spoštovanje
očeta prinaša otrokom blagoslov. Modri
Siracid opominja: Spoštuj svojega očeta,
da pride nad te njegov blagoslov, in
da njegov blagoslov ostane do konca!
(Sir. 3, 9. 10).

O Vincenciju Joahimu Pecci, sedanjem
sivolasem Leonu XIII., poročajo življenjepisci,

da so sila nežno ljubili svojo mater Ano, rojeno Prosperi, in da so sila genljivo spoštovali svojega očeta Ludovika grofa Pecci; in zato se vidno izvršuje nad Njimi obljuba četrte božje zapovedi: Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da boš **dolgo** živel na zemlji! (II. Moz. 20, 12).

Spoštujmo in častimo tudi mi Lavan-tinci v prihodnje prav skrbno svetega očeta! Govorimo o Njih spodobno, kažimo Njim v besedi in v dejanju vdanost in zvestobo! Ne sramujemo se očitno spoznavati, da smo verni podložniki rimskega papeža! Ponosni so bili pagani na čast rimskega državljanstva, zlasti prebivalci Rima so radi povdarjali: Državljan rimski sem! Ponosni so bili na rimsko kraljestvo, ki je obsegalo ves tedanji svet. Mi katoličani smo lahko še bolj ponosni, ker smo člani rimsko-katoliške cerkve, ki obsega pet delov sveta, ter imamo pravico meščanov božjega kraljestva. Potegujemo se potemtakem po svojih močeh za veljavo in vglad, za čast in pravice svetega očeta! Kdor bi zaničeval svetega očeta, tega bi čakalo že v tem življenju božje prokletstvo. Saj velja tudi tu Gospodova zagrožitev: Proklet bodi, kdor ne spoštuje svojega očeta, in vse ljudstvo naj reče: Amen! (Deuter. 27, 16). Genljiv prizor je bil o priliki, ko so kardinali čestitali lani za božične praznike svetemu očetu. Leon XIII. so zahvalili sveti kolegij za pomoč v 25 letih, preteklih v trudu in bridkosti. Da v bridkosti, so ponovili sveti oče, ker naše srce je globoko vžaljeno, ko vidimo, da se ne priznavajo dobrote svete vere. Ako hoče Gospod, so vzkliknili sveti oče, in solze so Njih polile, da so zadnji trenotki našega pontifikata napolnjeni z žalostjo, dobro! Mi pravimo vedno: Bodi hvaljen Gospod! Vsi navzoči so bili globoko ginjeni, in mnogim so tekle solze kakor papežu. V grbu Leona XIII. se vidi razen zvezde in lilije tudi vitka cipresa, katero vedno zeleno drevo pomenja žalost, pa tudi upanje, ter spominja tako na trpljenje svetega očeta, pa tudi na Njih upanje končne zmage. Sicer pa gorje njim, ki so krivi očetovih solz!

Svoje spoštovanje in svojo ljubezen pa najbolje pokažimo svetemu očetu, ako Njih bomo zvesto vbogali. Če je rekel Jezus Krist zastran apostolov: Kdor vas posluša, mene posluša (Luk. 10, 16), velja to tembolj o prvaku apostolov, o sv. Petru, in potemtakem o njegovih naslednikih, rimskih papežih. Sveti oče so namestnik božji, in zato moramo Njih zapovedi, opominje in nasvete izpolnjevati, kakor bi nam jih dajal sam večni Bog.

Zatorej živimo pred vsem po sveti katoliški veri, katere nezmotljivi učenik in nezmagljivi varuh so Leon XIII. Kar nam oživlja vero, to storimo; kar nam jo zmanjšuje tega se ogiblamo! Ne sramujemo se očitno spoznavati svete vere; zlati sedaj v postnem času vestno izpolnjujmo postno postavo, prejmemo zakrament svete pokore in zakrament svetega rešnjega Telesa, o katerem so sveti oče Leon XIII. izdali dne 28. maja 1902 prekrasno okrožnico *Mirae caritatis*.

Živimo čednostno, bogoljubno, pobožno! Sveti oče nam v svojem apostolskem pismu z dne 14. junija 1897 toplo priporočajo češčenje in posnemanje svete družine Nazareške; zato pa izpolnjujmo po vzgledu teh najsvetejših oseb, ki so hodile po zemlji, vsak svoje stanovske dolžnosti, o katerih izpolnjenju bomo pred vsem dajali račun na sodnji dan. Vsi smo poklicani, da živimo trezno, pravično in boga-boječe na tem svetu, čakajoči vzveličalnega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Vzveličarja našega Jezusa Krista, ki je dal sam sebe za nas, da bi nas rešil vse krivice in sebi očistil prijetno ljudstvo, vneto za dobra dela. (Tit. 2, 12—14).

Posebej izdaten pripomoček, da ostanemo na potu vzveličanja, je molitev, katero sveti oče neprestano priporočajo. Saj je Njihova naredba, da se po vsaki tihi sveti maši opravljajo molitve v dosego pomoči božje in za odpravo vražje sile. V mesecu oktobru odmeva po cerkvah in krščanskih hišah

molitev svetega rožnega venca, za katero so Leon XIII. navdušili vernike po svojih čudovito lepih okrožnicah o Mariji, kraljici rožnega venca. Poleg tega so posvetili z izpodbudno poslanico *Annum sacrum* z dne 25. maja 1899 ves človeški rod naj-svetejšemu srcu Jezusovemu, pa so povišali z ljubeznivim višepastirskim pismom *Auspicato concessum* z dne 17. septembra 1882 češčenje svetega Frančiška Asiškega in so obnovili njegov tretji red. Nadalje so povzdignili češčenje mnogoterih drugih svetnikov, kakor sv. Cirila in Metoda z zlato okrožnico *Grande munus* z dne 30. septembra 1880, sv. Bonifacija, sv. Paskala Bajlona, sv. Jožefa; in so vrhutega prišteli mnogo umrlih vernikov svetnikom in svetnicam božjim — in to vse v izpodbudo, v povzdigo in posnemo živim.

Moliti nam pa je tudi za svetega očeta, da Njih Bog podpira s svojo vsemogočno milostjo, da Njih vodi pri vladanju svojega kraljestva, da poniža in izpreobrne Njih sovražnike. Pa ne le z molitvami, temi duhovnimi darovi, temveč tudi z miloščinami, gmotnimi žrtvami moramo podpirati svetega očeta, kakor nas uči modri Siracid, rekoč: Moj sin, podpiraj svojega očeta v starosti in ne žali ga, dokler živi! Zakaj usmiljenje, ki si ga očetu izkazal, ne bo pozabljeno nikdar. (Sir. 3, 14. 15). V podporo svetega očeta so bile razne družbe osnovane po krščanskem svetu, da bi tako tudi manj premožni kristijani lahko darovali svoj helar v blagi namen. Kakor podrugod je bila tudi v naši škofiji ustanovljena družba sv. Mihaela arhangelja, katere člani darujejo vsaj dva krajcarja ali štiri helarje na mesec za svetega očeta in molijo vsak dan za Njih. Mili darovi se pobirajo v cerkvi v nedeljo po dvajsetem februarju, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla in pa v nedeljo po godu sv. Mihaela.

Ni dvoma, da povračuje Bog ta darila prav bogato. Če Jezus poplača kozarec mrzle vode, ki ga da kdo najmanjšemu njegovih bratov (Mat. 10, 42), kako mora pač povrniti dar, ki ga izročimo njegovemu vidnemu namestniku na zemlji, poglavarju njegove

svete cerkve! Volja božja je: pomagati svetemu očetu. Saj je dobival tudi Jezus vbogajme, da je mogel sebe in svoje preživiti. In ko je poslal svoje učence po svetu, priporočil jih je usmiljenju radodarnih ljudi. Od nekedaj so verniki podpirali naslednike sv. Petra; izročevali so njim posestva in različno blago. Zato se še dandanes imenuje posest svetega očeta *patrimonij* ali *dediščina* svetega Petra.

Spodobno se vam, ljubi škofljani, zahvaljujem za vse, kar ste doslej darovali za svetega očeta, zlasti kar ste žrtvovali z ozirom na Njih jubilejno slavnost. Tudi naš svetli cesar, ki enako vsled dolgega in blagoslovljenega vladanja zavživajo ljubezen in spoštovanje narodov daleč tja čez meje avstrijske in ki so bili pred petdesetimi leti, dne 18. februarja 1853, srečno rešeni napada, na katerega spominja zala votivna cerkev na Dunaju, torej tudi naš preblagi vladar, pravim, so svetemu očetu za petindvajsetletni jubilej poklonili dragocen dar: iz čistega zlata vlito podobo dobrega Pastirja. Pomenljivi dar je bil najslovesneje izročen papežu-jubilarju, ki so izrazili srčno veselje nad cesarjevim darom, in so pripomnili, da ga bodo v svoji knjižnici shranili na prvem mestu. Tudi Dunajsko mesto je svetega očeta ob Njih petindvajsetletnici počastilo z dragocenim darom. Dve zlati svetinji, vredni okoli 25.000 kron in vloženi v krasno stojalo iz afričanskega mramorja, je poslal župan Dunajski svetemu očetu v znamenje vdanosti in ljubezni sinovske. Tako se povsodi razodeva o priliki papeževega jubileja veselje in navdušenost.

Da se ponižno in prisrčno zahvalimo troedinemu Bogu, ki nam je dal tako veliko-dušnega in blagosrčnega papeža in ga nam tako dolgo hrani pri življenju, bomo konec petindvajsetletnega delovanja papeža Leona XIII. po vsej škofiji praznovali tako-le: Dne 2. marcija, ki je ob enem 94. rojstni dan svetega očeta, naj se na večer ob šestih začne po vseh cerkvah svečano zvonjenje in nadaljuje pol ure. Dne 3. marcija, to je na spominjski dan kronanja Leona XIII.

naj se služi slovesna sveta maša¹, h kateri se naj prijazno povabijo vse oblasti. Končno se naj zapoje zahvalna pesem: Te Deum laudamus. Tebe Bog, vsi hvalimo.

Obenem pa hočemo na ta prepomembni dan slovesno priseči in obljubiti, da se bomo pod zastavo Kristovo vedno stanovito in hrabro bojevali za mater sveto cerkev, za svetega očeta, za pravično in dobro reč. V tem boju bode Bog z nami, in nam bo naklonil zmago. Če pa ne dočakamo zmage, venčani bomo pa vsaj s krono pravice, ki nam jo hrani v nebesih Kralj kraljev, Jezus Krist, katerega so častitljivi papež-jubilar v prekrasni okrožnici Tametsi futura z dne 1. novembra 1900 tako čudovito proslavljali za našega Odrešenika, kakor so nas tudi večkrat navduševali za skrbno božjo častitev tolažnika svetega Duha.

Tako pa čujte, bratje, ostanite v veri, obnašajte se moško in bodite trdni! Milost Gospoda našega Jezusa Krista bodi z vami! Moja ljubezen je z vami vsemi v Kristu Jezusu. Amen. (I. Kor. 16, 13. 23. 24).

V Mariboru, na praznik prestola sv. Petra v Rimu, dne 18. meseca januarja 1903.

† **Mihael,**

knez in škof.

¹ Missa votiva de Ss. Trinitate in albo col. Glor. Col. pro Papa sub unica Concl. Credo, Praef. de Trinit. ult. Ev. Joan.

I. nedelja po binkoštih.

In krščujte je v imenu
Očeta in Sina in sv. Duha.
(Mat. 28).

Imenitne so besede današnjega sv. evangelija, ki se glase: „Pojdite torej in učite vse narode in krščujte je v imenu Očeta in Sina in sv. Duha in učite je vse izpolnovati, kar koli sem vam zapovedal.“

Torej po vsem svetu je apostolom pot; učiti jim je vse narode in je kršćevati v imenu presvete Trojice.

Zgodovina apostolov nam izpričuje, kako so slušajoč to božje naročilo apostoli res prihajali v vse imenitnejše dežele takrat znanega sveta ter izpreobračali vse narode do sv. Kristove vere in je krstili v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

V imenu Očeta in Sina in sv. Duha, dragi v Kristu zbrani, so sprejeli bili tudi naši predniki sv. krst in s krstom tisto blaženo sv. vero, ki je preobrazila vesoljni božji svet in ki je vsej človeški omiki podlaga.

Kako vsacega nas od začetka našega življenja do njegovega konca v vseh razmerah blagonosno spremlja in vedno krepi današnjega sv. evangelija sveto trojiško besedilo: „V imenu Očeta in Sina in sv. Duha“ — to premišljujmo današnji praznik presvete Trojici na čast.

*

V imenu Očeta in Sina in sv. Duha so v zibiko te polagaje prekrizovali tvoje čelo ljubljena ti mati koj v prvih dnevih tvojega bivanja na zemlji. Isto to znamenje so vtisovali tvojemu čelu, ko so te dvigali iz spanja. Prvi čin ob mizi je bil materin sv. križ in zadnji, ko si vstajal od jedila. Imenom sv. Trojice so te znamovali z blagoslovljeno vodo pred cerkvenimi vrati, preden so te ob svoji roki bili vpeljali v cerkev. To trojno najsvetejše ime izrekajočega so te mati delati učili sveti križ — znamenje, ki ti bo — tako so rekali — obramba v vsaki nevarnosti poznejega ti življenja.

S križem, narejenim v imenu Očeta in Sina in sv. Duha si pozneje — ko si se je navadil — začel Gospodnjo molitev. Vsako molitev tudi danes pričenjaš in vsako končuješ v imenu presvete Trojice. Vsako delo s križem začneš zato, da bi ti srečno šlo izpod rok in bi ti bilo v zasluženje. Vsakokrat se zvečer vzdihom do trojedinega Boga ter znamenjem sv. križa vlegaš do počitka.

Če se ozreš v cerkveno življenje in poslušas cerkvene molitve, čuješ — kaj ne — tudi tu skoraj slednjo cerkveno molitev

končano imenom tega sv. tajstva? Kako izrazovit je n. pr. konec tem cerkvenim molitvam, če se glase ali do Očeta, ali do Sina, ali do sv. Duha. Če so do Boga Očeta, končujo se z besedami: „Po Jezusu Kristu, tvojem Sinu, Gospodu našem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.“ Če do Boga Sina, z besedami: „Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.“ Če so pa vravnane do sv. Duha, jim je konec: „Po Jezusu Kristu, tvojem Sinu, Gospodu našem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti prav tistega sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.“ Vsaj eden teh tû znamovanih klicev se večkrat ponavlja ob vsaki sv. maši in v imenu Očeta in Sina in sv. Duha te mašnik vsakokrat nje koncema blagoslavlja.

In če se iz cerkve vun ozreš med ljudi, kakor žive v raznih stanovih in raznih poklicih po svetu, kako vneto češčenje presvete Trojice povsod opazuješ med njimi. Prekriževaje se v imenu presvete Trojice se ti skuša nesreče ogniti preprosti mož in sv. Trojico slaveč se zopet zahvaljuje za doseženo pomoč. Svetim križem, presveto Trojico kliče, znamenjujo krščanski gospodarji ali gospodinje hleb kruha, preden ga načnejo; pobožni pastirji in pobožni vozniki pa z bičem tla pred živino, preden jo vedejo na pašo ali preden zavozijo z njo izpred hiše. Tri križe — znamenje presvete Trojice — na svoja hišna ali hlevna vrata naredivši upa posestnik, da se mu bo pod tem blaženim varstvom zlega obvarovala hiša in hlev. Tri križe na liste svoje knjige zarišujoč upata učenec in učenka, da bo potem lože iz njih izdelovati. In krščanski učenjak! Tudi on začenja svoje težko delo in je končuje sklicevaje se in opiraje se na Trojedinega pomoč.

Vse naše življenje od začetka do konca nas spremljajo presvete Trojice božja imena. Kakor je namreč mašnik ob sv. krstu sprejel dete kedaj besedilom; „In krščujem te v imenu Očeta in Sina in sv. Duha“, — tako izroči slednjič truplo pod težo let upognjenega starčka in starice ob istih imenih črni

zemlji blagoslavlja mrtvaško jamo govoreč: „Posvečena bodi mrtvaška jama v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.“

* * *

Dragi v Kristu lesem došli kristijanje! — Iz teh današnjih besedi ste izprevideli, kako tesno je zvezano z življenjem v cerkvi in z življenjem vernih ljudi zunaj cerkve ime presvete Trojice: Očeta in Sina in sv. Duha. — Tudi oni, ki po dnevi ne pošilja prepogostih molitev do neba, kolikrat vender le tudi on kliče v presveto Trojico ime. Ko vstane in se prekriža, je imenuje; pred jedjo in po jedi tudi; zopet ob angeljevem češčenju; če njega dnevno delo začenja ali končuje kak očenaš in slednjič ko se po dnevnem trudu vlega do počitka. — Dragi! ker nas blagovita imena Očeta in Sina in sv. Duha vedno in povsod dobrotno spremljajo po potih našega življenja, sklenimo vse svoje bivanje tukaj na svetu vravnati vselej presveti Trojici na čast. Vse svoje življenje delajmo v njeno slavo in skrbimo kolikor mogoče: da bo povsod in vselej češčeno ime Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

Na praznik presvetega Rešnjega Telesa.

Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.
(Ivan 6.)

Kako ljuba slovesnost pojedinja v domači hiši! God praznuje tu gospodarja in očeta in hočejo veseli biti, preden se zopet — morda za dolgo dōbo — ločijo od družega drug.

Kakimi slovesnostnimi čutili so se zbrali vabljeni krog svatovske mize. Saj se je iz domačega si kroga izseliti namenila hišna hči-nevesta. Kdo bi jej ne izrekel najboljih voščil, ko usodno pot namerava od doma in se za vselej loči odtod.

Kako gorkim načinom so se poslavljali po svetopisemskem poročilu od Levija-Mateja domačini in prijatelji, ko jim je odhodnino napravil v svoji hiši, preden se je

vredno prejemem. Glej, srečna mi duša:
tvoj kralj pride — v nebesni milobi prihaja
do tebe! Navdušeno mu hiti nasproti.

V takih čutilih se bližaj oltarju — ponizen, v Bogu zbran, skromen. Še enkrat izgovori besede: „Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, nego reci le z besedo — in ozdravljena bo moja duša!“ — Potem sprejmi, poln zaupanja svojega Jezusa in pomni, da te ni obiskal svētni kralj, nego kralj kraljem, obiskal te je nebesom in zemlji Gospod.

Tretjič: Kako se Kristu zahvali
potem, ko si ga prejel v sv. obhajilu?

To-le govori: Sedaj si, Jezus, v meni; odslej te od sebe ne pustim. Molim te: zahvaljujem se ti; hvalim te in te častim. Milosti te prosim za-se, za svoje stariše, brate in sestre, za svoje dobrotnike, učitelje, prijatelje, da — tudi za neprijatelje, za svoje rojake, za svoj rod, za vse ljudi po vsej zemlji — ker vsi smo si bratje in vsi sestre. — Jezus, sin Davidov, usmili se me; bodi v pomoč moji neizkušeni mladosti. Ti, ki se paseš med lilijami, ohrani mi čisto moje telo in čisto mojo dušo — kakor so snežnobeke lilije, tako naj bosta oba. Ohrabri me v boju zoper svet, zoper kri in meso, zoper vse sovražnike moje mladosti. — Jezus, bodi mi podpora mojim starim dnem. Daj, da zapuščajoč svet, pridem v tvoja svitla bivališča gori nad zvezdami. — Jezus, tebi živim; Jezus, tebi umrjem; Jezus, tvoj hočem biti živ in mrtev.

Ko si se tako bil zahvalil po prejemu sv. obhajilu, podaj se domu. Trdno skleni, da lahkomišelnost ne raztrgaš nikoli več s Kristom te najsvetejše in najčastitljivejše zaveze, ki si jo bil to jutro sklenil z njim — z Bogčlovekom. Na to misli, da si sedaj živa hiša božja — v sebi zaklepajoča božjega Sinu — božjega Sina, ki ga obseči niso v stanu niti nebes nebesa. — Današnji dan Gospodnjega sprejetja v sv. obhajilu ti je božji dan — in ta božji dan naj ti biva v nerazrušljivem spominu za vselej. Amen.

[illegible]

(K. 1. 2, 186-209)

(K. 1. 2, 186-209)

[illegible]

[illegible]

Nekdaj je bilo število praznikov jako obilno. Poleg pravkar navedenih in drugih še sedaj običajnih zapovedanih praznikov so svetkovali v začetku 17. stoletja v ljubljanski škofiji, kakor je zapisal škof Hren v svojem dnevniku, še tele dneve: sv. Fabijana in Sebastijana dne 20. prosinca; izpreobrnjenje sv. Pavla dne 25. prosinca; sv. Dorotejo dne 6. svečna; sv. Gregorija dne 12. sušca; sv. Jurija, pomočnika kranjske dežele in ljubljanskega mesta, dne 24. malega travna; sv. evangelista Marka, pomočnika teh krajev, dne 25. malega travna; sv. Florijana dne 4. velikega travna; sv. angelja varuha dne 8. velikega travna; prošnje dneve: god sv. Urbana dne 25. velikega travna; sv. Primoža in Felicijana, pomočnikov kranjske dežele, dne 9. rožnika; sv. Vida, Modesta in Krescencije dne 15. rožnika; sv. Ahacija in tovarišev mučenikov, pomočnikov kranjske dežele, dne 22. rožnika; obiskanja Marije Device dne 2. malega srpana; hkrati s sv. Mohorjem in Fortunatom so dne 12. malega srpana slavili tudi sv. Margareto; god sv. Marije Magdalene dne 22. malega srpana; praznik sv. Jakoba apostola dne 25. malega srpana je bil hkrati posvečen sv. Krištofu (tega svetnika so prednamci jako čislali; njemu in sv. Nikolaju so o Hrenovem času in seveda že tudi davno poprej prinašali o svečnici vsakemu po eno veliko svečo v ljubljanski stolnici v dar; na zunanji steni stolne cerkve ljubljanske in brez števila drugih cerkva je bila naslikana podoba bogonosca sv. Krištofa v ogromnih potezah); sv. Ožbalta kralja in Marije Snežnice dne 5. velikega srpana; sv. Radegunde dne 11. velikega srpana; sv. Roka dne 16. velikega srpana; sv. Avgušтина in Danijela proroka dne 28. velikega srpana; sv. Tilna opata dne 1. kimalca; povišanje sv. Križa dne 14. kimalca; sv. Mavricija in tovarišev mučenikov dne 22. kimalca; o sv. Mihaelu so se spominjali tudi vseh angeljev; god sv. Luke dne 18. vinotoka; sv. Ursule in ednajst tisoč devic dne 27. vinotoka; vernih duš; sv. Leonarda dne 6. listopada; sv. Martina dne 11. listopada; sv. Elizabete dne 19. listopada; darovanja Marije Device dne 21. listopada; sv. Katarine, pomočnice dijakov, dne 25. listopada; sv. Barbare dne 4. grudna; sv. Nikolaja, pomočnika ljubljanskega mesta in ljubljanske škofije, dne 6. grudna; sv. Lucije dne 13. grudna.

Praznovanje svetniških godov se je zelo menjalo. Proti koncu 15. stoletja so imeli na

Kranjskem manj praznikov, nego za škofa Hrena. Izmed gorenjih še niso praznovali sv. Doroteje, sv. Florijana, prošnjih dni sv. Ahacija, Marije Snežnice, sv. Radegunde, sv. Roka, sv. Avgušтина in Danijela. sv. Mavricija in tovarišev, sv. Ursule, vernih duš, sv. Leonarda, darovanja Marije Device in sv. Barbare. A praznikovali so sv. Petra stol, sv. Kacijana in tovariše, sv. Urha, razstane apostolov, sv. Petra vezi, sv. Klemenca papeža in mučenca in sv. Toma, škofa in mučenca.

Nekateri navedenih praznikov se opirajo na znamenite dogodke in obljube; n. pr. praznik sv. Ahacija na zmago pri Sisku dne 22. rožnika 1593, praznik sv. Roka na kugo, ki je pogostoma razsajala po naših krajih ali pa jim pretila iz sosednih. Po nekod so praznikovali svetkovine onih vgodnikov božjih, ki so jim bila posvečena bližnja svetišča. Sv. Avgušтина in Danijela so svetkovali v Savinjski dolini, kakor poroča škof Hren. Take pokrajinske zaobljube in praznike so na prošnje vernikov uvajali škofje. O nekaterih svetkih je bila zapovedana samo dopoldanja služba božja, popoldan pa so delali ljudje; tako je bilo prošnje dneve, na vernih duš dan.

Mnogo gori omenjenih praznikov je zatrl papež Urban VIII. z bulo „Universa per orbem“ dne 13. kimalca 1642. Nato ga je nagnila skrb za ubožce; hkrati pa je hotel zaprečiti marsikateri nedostatek, izvirajoči iz preobilice praznikov. Tedaj je bil odpravljen praznik sv. Ahacija, takisto praznik sv. Primoža in Felicijana (v jezuitskem dnevniku stoji ob l. 1652. opomnja, da je ta svetkovina javno „in foro“ nehala) in drugi. Imenovani papež je natančno določil, kateri prazniki se naj praznujejo po vesoljnem svetu; o ostalih je proglasil, da jih nihče ni dolžan posvečevati. Odpravljenim praznikom je jelo rekati naše ljudstvo „soprazniki“. Kdor dela takšen dan in ne gre na sv. mašo, ne greši. Urban VIII. je tudi namignil škofom, naj ne uvajajo svojevoljno novih praznikov.

A še jih je ostalo veliko. Vlade so jele iz raznih vzrokov zlasti v 18. stoletju hudo pritiskati na papeže, da bi število praznikov še bolj skrčili. V tem sta jim vgodila najprej Benedikt XIII. in XIV. Enako željo je izpolnil cesarici Mariji Tereziji papež Klement XIV., ko je z brevem z 16. velikega travna 1771 določil avstrijskim pokrajinam sedanje število praznikov.

Napomeni: Bejmanovi protokoli v Ljubljani k ul. je hkrati je bila mala, spitalna cerkev, v kateri je nebolaj, zapovedoval Primoz Trubar. Hkrati je cerkev bila zapeta, a klici po vseh v Bejmanovi protokoli. Val. Ventr. k, ki je obiskoval maturo v pečenih cerkvah; se je torej vsako pet moral prej oglašiti v Bejmanovi protokoli. Nalo m je dogovori pomešniš Hara odpral kapelo in omni pri naši škofu (Bejman - Zagreb) - H. N. 1906, 246)
Jožef Ance

Z vigilijami praznikov apostolov je bil združen od nekdanj zapovedan post. Zatrši praznike je premestila sv. cerkev te poste na srede in petke v adventu. Veliko preglavico je delal našim prednikom s svojim postom sv. apostol Matija. Čudno so pogledali, kadar jim je povedala pratika, da bo sv. Matija kak pustni dan ali pa pepelnico. L. 1610. se je naključilo, da se je nalegel sv. Matija na pepelnico sredo; pustni dan je bil torej zapovedan post. L. 1626. je bil pustni torek praznik omenjenega apostola. Škof Hren je hotel osladiti svojim škoiljanom pustne dni, zato je kmalu po novem letu prosil apostolskega nuncija dovoljenja, da bi se smel preložiti post s pustnega ponedeljka na kak drug dan, a dobil je odgovor, da naj se ravna ljubljanska škofija po cerkvi in mestu, kjer se vera najtočneje izpolnuje t. j. po Rimu, in morali so se postiti na pustni ponedeljek sv. Matiju na čast. (Izv. m. dr. III. 39.; Zg. Zb. 27.; Mitt. 1862.; dr. Ant. Skočdopole, Bohoslovij past. I. 297.)

Župnik Ivan Vrhovnik.

Mučenci.

Starokrščanska povest Milutina Mayerja
(Dalje.)

Mladenič iztrga roko rekoč:

„Počakaj tu, takoj pošljem po ranocelnika Fidija, da ti obveže noge,“ nato odide.

Karon se ozira s solznimi očmi za mladim gospodarjem šepetaje neprenehoma:

„Mogočni Jupiter naj te čuva! . . .“

Poslavši po ranocelnika Fidija pohiti Valerij nazaj v triklinij.

„Kje si bil?“ vpraša ga oče takoj, ko stopi v triklinij.

„Na vrtu sem bil, da si razvedrim glavo, ki me je začela malo boleti,“ odgovori očetu.

„Jaz mu ne verjamem“, vmeša se Lucij v pogovor. „Najbrže da je šel gledat starega Karona.“

„Da, šel sem ga, kaj ti mar zato?“ zbode Valerij pijanega Lucija Metela.

„No, no, ne srdi se!“ odvrne Lucij vzdignivši se iztežka z ležišča, tava k Valeriju, oklene se ga z desnico krog vratu in ga začne poljubovati . . .

Valerij se mu iztrga, kajti njegovemu prijatelju in rojaku je prihajal iz ust vinski duh; prenašati ni mogel tega duha.

Gostija je trajala do zore . . .

IV.

Lucij Metel je vstal drugi dan zelo pozno. Solnce je bilo že visoko, ko so se mu odprle oči. Takoj je poklical sužnja.

„Zen!“ zavpil je s sirovim in hripavim glasom, ki je razodeval, da je mladi Rimljan prepijančeval noč.

„Kaj ukazuješ, gospodar?“ vpraša ponižno suženj stopivši v spalnico.

„Kdaj sem prišel sinoči domov?“

„Davi, gospodar . . .“

„Kako davi?“ zadere se Lucij nestrpno.

„Bilo je že blizu jutra . . .“

„Ne prej?“ vpraša mladenič nekako čudé se; ven in ven začne zehati in si meti oči z rokama.

„V nosilnici so te prinesli sužnji spoštovanega senatorja Marcela Valerija, ker si bil zelo vesel . . .“

„Molči! Ne govori o tem, ko te nisem vprašal za to . . .“

„Tunika je vsa poškodovana. Marcelovi sužnji so rekli, da ti jo je polil Karon.“

„Da, tisto živinče je streslo polno skledo morskih rakov name. Ko bi bil moj suženj storil kaj takega, pri tej priči bi ga bil ubil! . . .“

Strahoma pogleda Zen svojega gospodarja, ki je zelo surovo ravnal s svojo družino.

„Ali naj ti prinesem drugo tuniko?“ vpraša suženj.

„Tepec! kako moreš vprašati tako neumno? Naj se li v taki marogasti tuniki prikažem na cesto? Toliko let si že tu, a še nimaš toliko pameti, kakor kokoš . . .“

Tedaj se dvigne Lucij z mehkega ležišča, napolnjenega z labodjim puhom. Ni mu bilo najboljše. Udje so mu bili kakor otrpli in zlomljeni; a ni čuda, saj je že četiri noči zaporedoma prebdel med pijanci. Danes je bil sklenil, da se pojde v javne kopelji kopat, češ, da se malo pokrepča in osveži; potem se izprehodi s prijatelji po trgu in si poišče zgodaj posteljo, da se odškoduje za one neprespane noči. Od nerednega življenja so se mu naredile pod očmi črne

proge. Iz ust mu je prihajala odurna sapa, dišeča po vinu; takega duha je bila polna vsa spalnica. Sklonivši se na postelji vzdigne obe roki vrh glave in ji širi po zraku, da si razpotegne one-mogle ude.

Med tem je prinesel suženj Zeno togo in tuniko Luciju, da se preobleče. Mladi ponočnjak skoči s postelje in hiti naravnost k veliki marmornati plošči, ki je bila tako zelo uglašena, da se je videl v njej, kakor v najlepšem zrcalu. Pred to ploščo je mladi Rimljan vedno rad postajal in se ogledaval vanjo. A opazivši svoja upala lica in črne proge pod očmi odstopi za dva tri korake nazaj ne veruje sam sebi, da se je v nekoliko dneh mogel tako izpremeniti in shujšati.

„Moram si malo počiti“, dejal je sam sebi, tako ne smem počenjati nadalje. Prav me je opomnil sinoči Valerij, da je treba neke mere v uživanju... Ako bi takole nadaljeval, bil bi brzo pri kraju... Ne, Valerij je prav rekel!“ karal je razuzdanec samega sebe pazno vrejevaje si razmršene lase in mazaje jih z raznimi dišečimi mazili, da so blesteli kakor svila. Ko je bil gotov z lasmi, moral mu je Zeno obleči novo čisto tuniko. Potem je sedel na stol in si dal obuti sandale.¹ Suženj, ki jih je imel pripravljene, stopi k Luciju, poklekne z levim kolenom in mu začne napletati na noge lepo izdelano obuvalo. Med tem ga izprašuje, kakšne novice se čujejo po mestu. Suženj mu je pripovedoval, da bodo, kakor je slišal, opoldne strmoglavili nekega zločinca s tarpejske pečine.

„To bi vtegnilo zanimati!“ odvrne Lucij in posluša še druge novice...

Zdajci naznani Zeno, da je nosilnica pripravljena in da sužnji čakajo pred „vestibulom“ (tesnim hodnikom).

Lucij si ogrne togo, ki mu jo zakopča suženj na desnem ramenu z zlato kopčo „fibulo“. Še enkrat se ogleda v marmornati plošči, stopi v atrij, od koder krene po ozkem hodniku „vestibulu“ k vratom, kjer je čakala nosilnica.

„Idimo!“ veli sužnjim spustivši se na mehko sedalo v nosilnici.

„Kam ukazuješ, gospodar?“ vpraša eden izmed sužnjev.

„V Karakaline kopeli!“

Četirje čvrsti, plečati sužnji dvignejo nosilnico na ramena in neso svojega gospodarja po rimskih ulicah. Po njegovi zapovedi krenejo po najkrajši poti na Aventinski holmec, kjer so bile Karakaline kopeli.

Lucij se je prijetno pozibaval v nosilnici in jel dremati. Sedaj pa sedaj je odprl oči zlasti tedaj, kadar so srečali kako večjo množico ljudstva. Hrum in šum je vzbudil časih njegovo radovednost, da je pomolil glavo skozi vrata nosilnice in pogledal, kaj se godi na ulicah.

Za četrto ure so spustili sužnji nosilnico pred glavnim kopališkim vhodom na tla.

„Ali smo že tu?“ vpraša Lucij čude se, ko je suženj odprl vrata nosilnice.

„Smo“, odvrne suženj in se poklone Luciju, ki počasnih korakov krene v kopališko preddvorje, kjer je vrvela in šumela obilna množica, ki se je prihajala vsak dan kopat semkaj. Izza rana pa do poznega večera je bilo tu na stotine ljudstva. Eni so prihajali, drugi odhajali, mnogi so se šetali po prostranih lopah, razgovarjali se o dnevnih dogodkih in pretresali poslednje novice. V lopah so ponujali prodajalci lepo sadje, vino in raznovrstne sladčice. Lucij se ni ozrl na vse to gibanje, nego je šel naravnost v „kaldarium“ ali v tople kopeli, kjer je bilo v ogromnem okroglem prostoru precejšnje jezerce s toplo vodo. Tu so se najrajši kopali odličnejši Rimljani, ker jim ni vgajala hladna kopel v „frigidarium“, kjer so se običajno kopali nižji sloji ljudstva.

To glasovito kopališče je zgradil rimski cesar Karakala tako sijajno in veličastno, da se mu je čudil vesoljni svet, in da so bili Rimljani ponosni na to mojstersko delo stavbarstva. Poslopje je bilo sedemsto petdeset črevljev dolgo in petsto črevljev široko. V njem se je moglo kopati tritisoč ljudij. Kopeli so bile dvojne: tople ali „kaldarium“ in mrzle ali „frigidarium“. Razen tega je bil podoben namen še dvema prostoroma; bile so namreč ondukaj še parne kopeli ali „tepidarium“ in prostor, zvan „unktorium“, kjer so krepki sužnji „balneatori“ s čvrstimi rokami otirali telo in mazali ga z dišečimi mazili. Prav sredi poslopja se je nahajala velika dvorana z vodometi, kjer so se po kopanju šetali in pogovarjali. Iz te srednje dvorane se je šlo na desno in levo v druge dvorane: „sferisterije“, kjer so si Rimljani vtrjevali telo na železnih prečnicah in medenih obročih, igrali za zabavo raznovrstne

¹ Sandale — obuvalo.

igre in se časih tudi borili. Ogromna zgradba je bila vsa bogato okrašena s svetlimi, gladkimi marmornatimi ploščami, z dragocenim mozaičnim podom in s kamenitimi kipi, ki so predočevali rimske bogove, boginje in cesarje.

Lucij se je kopal kake pol ure, potem pa se dal prenesti v „unktorium“, kjer so ga položili na mehko posteljo; balneatorji so ga ondi otirali in mazali z dišečimi olji in mazili. Ko so bili gotovi, odel si je zopet tuniko in togo ter prekoračil široke lope, ne bi li našel koga. V knjižnico, kjer so čitali nekateri, se mu ni hotelo iti, ker ni bil razpoložen za čitanje. Sklenil je, da pojde v sferisterij. On je sicer redkokdaj zahajal tjakaj, ker ni ljubil skakanja po prečnicah niti guganja na obročih. Danes pa je krenil tja samo zato, da si malo poravna ude.

Notri je našel Valerija in Julija. Oba sta se sprehajala po dvorani in se živahno pomenkovala.

Julij je bil resen kakor vedno, Valerij pa nekam čmeren in zlovoljen. V oni gneči nista niti zapazila Lucija Metela. Šele ko ju je bil pozdravil in jima podal roko, prekinila sta pogovor.

„Vale!“ (Zdrav!) — odzdravita mu Julij in Valerij.

„No, kako sta?“ — povpraša Lucij.

„Dobro mi je, kakor vidiš“, odgovori Julij.

„A mene boli še sedaj glava“ — reče Valerij in se dotakne z desnico vročega čela.

„Tudi meni ni najbolje. Tisto močno vino me je sinoči popolnoma potlačilo . . .“

„Zakaj si ga pil preko mere?“ — zbode ga Julij. „Kadar se ga lotiš, ti ga ni dosti izlepa . . .“

„Molči!“ prekine ga jezo Lucij.

„Evo, zakaj se ni opil Valerij?“

„Prosim te, molči!“ razsrdi se Lucij. „Ne brbljaj toliko!“

Valerij se lahko nasmehne prepirajočima prijateljema.

„Čul sem, da si bil sinoči nesrečen?“ vpraša zopet Julij.

„Kdo pravi to?“ dé Lucij Metel začudé se.

„Poškodili so ti tuniko . . .“

„Malenkost . . .“

„Da, za tebe malenkost, ali ne za nesrečnega starega Karona, ki ste ga mrcvarili tako nečloveško! Lucij, tega bi se ne bil nadejal od tebe . . .!“

„Sedaj sta se našla prava dva. Ti in Valerij sta si enaka.“

„Kajpada, tebi je žal, ker ne odobrujeva tvoje nečlovečnosti.“

„Mar mi je, ali vidva kaj odobravata ali ne. Jaz delam, kakor sam hočem, a vidva delajta, kakor je vaju volja. O tem ni besedice več. Rajši se pojdem malo potegniti na prečnici . . .“

„Le pojdi“, odvrne Julij. „Ne bo ti škodilo, ker si tako ves proč . . .“

„Ali si danes vjedljiv!“ zareži Lucij in odide k prvi prazni prečnici, da naredi na nji nekoliko okretajev.

„Kam potem?“ vpraša Valerij.

„Na Forum po novice in nato naravnost domov.“

„Da se naspiš! Kajpada Lucij?“

„Ti si danes vstal z levo nogo, Julij, ker tako zbadaš . . .“

„Majhen curek ne bo škodil, če šine na tvojo glavo, saj še gori od sinočne pijače . . .“

„Tvoje besede niso noben curek, nego prava toča!“ opovrže Lucij Metel, poslovi se od obeh prijateljev in se da odnesti preko Foruma na svoj dom, ki je bil v ulici „Vicus Apollinis“.

V tem sta tudi Valerij in Julij stopila iz dvorane v prostrano vežo in odondod na ulico. Po stopnjicah grede vpraša Julij prijatelja:

„Torej so psovali kristijane?“

„In še kako!“ potrdi Valerij, ki je malo prej pripovedoval Juliju v sferisteriju o včerajšnji domači slavnosti.

„Niti ne poznajo prav njihovega nauka in bogoslužja, a mahajo po njih in jih obsojajo!“

„Lucij je dejal, da si tudi ti kristijan . . .“

„Ali res?“ nasmehne se Julij.

„On je to odločno trdil. A jaz sem se čudil temu, ker mi ni o tem nič znanega. Midva sva si dobra in iskrena prijatelja, ali ti mi nisi nikdar pravil tega. Zato mi sedaj odkrito povej: ali si kristijan in kakšen je ta novi nauk? . . .“

Julij se zopet nasmehne na Valerijevo vprašanje; ognivši se zaželenega odgovora mu reče samo:

„O tem se razgovoriva drugi pot“, in opozori Valerija na prizor, ki se je baš vršil na ulici . . .

Vojaki so gnali nekega zločinca, ki je bil obsojen na smrt, da ga rabelj strmoglavi s Tar-

pejske pečine, odkoder so pehali v brezno zlo-dejce. Že je krenil sprevod proti Forumu, ko sta stopili iz bližnje ulice dve sveti devici Vestalki. Nasproti sta prišli zločincu, ki so ga vodili v smrt. Namenjeni sta bili v tempelj svoje boginje, da bi opravljali tamkaj službo.

Tempelj boginje Veste se je dvigal nasproti Kapitola onostran rimskega Foruma. Ondu je gorel noč in dan sveti ogenj Vestin, ki ni smel nikdar ugasniti. Ako bi bil slučajno preminil, pomenilo bi to praznovernim Rimljanom veliko nesrečo za državo. Svečenice Vestalke so skrbno čuvala ogenj. Devico, ki bi bila kriva, da je ugasnil ogenj, izbičali bi bili do krvi. Ako so Vestalke slučajno srečale človeka, obsojenega na smrt, prizanesli so mu kazni.

Zagledavši sveti devici zgrudil se je zločinec pred njima. Bil je pomiloščen. Vojaki, ki so ga spremljali, so odstopili, zakaj on je bil rešen kazni.

„Glej!“ reče Julij Valeriju, ki je prvi zagledal ta prizor. „Temu je napočilo srečno jutro. Za malo časa bi ga bili strmoglavili s pečine, a sedaj je svoboden. Ni li to skrajna neumnost?“

„Zakaj?“ vpraša Valerij.

„To je neumnost, rečem ti še in še. Da ni ta zločinec zaslužil kazni, ne bi ga sodniki bili obsodili na smrt. Sedaj pa, ko je srečal te device, oprošča se mu smrtna kazen . . .“

„To se godi samo onima svetima devicama na čast“, odvrne spoštljivo Valerij, ki mu ni bilo povšeči, da njegov prijatelj tako govori o svečenicah boginje Veste.

„Mar tudi ti šteješ Vestalke za svete?“ vzdikne porogljivo Julij. „To je bilo nekoč, v starih časih, ko so naši pradedje sloveli radi svoje poštenosti, ali dandanašnji je drugače. Naš Rim je pal pregloboko. Vse se valja v razuzdanosti, v kalu in blatu! . . .“

„Za Jupitra, ne govori tako glasno!“ zaklinja ga Valerij.

„Kaj potem? Mar ne govorim po pravici?“

„Vtegnil bi naju slišati kdo, pa bi nama slaba pela . . . Saj veš, da je Rim poln volunov, ki pazijo na vsako besedo . . . Še na sodbo bi naju mogli pozvati zaradi razžaljenja Vestinega božanstva!“ . . .

„Naj me pozovejo! Resnico sem pripravljen vedno braniti. Naj mi rimski sodniki le dokažejo, da sem naopak govoril!“ . . .

V pogovoru sta prišla prav do sodiške palače na Forumu, ko je glasnik z močnim glasom oznanjal z njenega stolbišča, da je poldne.

Blizu slavaloka cesarja Severa sta se ločila prijatelja in odšla vsak na svoj dom. Popoldne sta se namenila v senatsko skupščino poslušat senatorja Avrelijana, ki s sijajnim govorom pove-liča zasluge cesarja Proba za rimsko državo.

* * *

Ko se je bil Julij razstal z Valerijem, šel je naravnost domov obedovat. Mater je našel kakor po navadi v atriju, kjer je sprejemala od nadzor-nika sužnjev obvestila o tem, kar se je bilo dopoldne storilo.

Stopivši v atrij pozdravi Julij mater, ki ga takoj vpraša:

„Kje si bil, Julij moj?“

„Bil sem z Valerijem v Karakalinih kopelih.“

„Ali vse dopoldne?“

„Da! Pripovedoval mi je o svoji včerajšni slavnosti . . .“

„Gotovo so se veselo zabavali?“

„Pili so do zjutraj. Valeriju pač ni bilo to po godu. Tožil mi je, da ga boli glava in da je se danes na vso moč razburjen. Ni čuda, ko se je zgodilo sinoči nekaj takega, kar ni bilo čisto nič primerno tej domači slavnosti . . .“

„Kaj neki? povej mi, sinko! . . .“

„Stari suženj Karon se je sirota izpotaknil ob nogo Lucija Metela, ki mu jo je bil objestnež nalašč nastavil, pa je polno skledo morskih rakov stresel na Lucijevo tuniko . . .“

„Lucij je malopridnik!“ reče Lukrecija. „Žali in draži, kjer more.“

Emonski.

(Dalje prihodnjič.)

Z r n j e.

Dva brata. Bilo je l. 1896. Ne daleč od mesta New-York-a v Ameriki je bival jezuit o. Giordani. Nekoč so ga klicali k bolniku, ki je bil na glasu kot zločinec in brezbožnik. Jezuit je prišel k bolniku ves utrujen, ker je moral 30 milj daleč potovati. Bolnik se je tako skesano izpovedal

in kazal toliko vere in pobožnosti, da se je čudil izpovednik. Zato ga ljubeznjivo vpraša: „Ali ste kaj posebnega molili, ali ste opravljali kako posebno pobožnost?“ — „Ah, oče moj“, odgovori jokaje bolnik, „vi ste slišali, da sem bil zločinec in brezbožnik, nikdar nisem maral niti za Boga, niti za dušo, niti za molitev. A zame je molila in še vedno moli moja dobra mati. O koliko je ubožica za menoj jokala, koliko trpela. Ta čas, ko sem jo zadnjikrat videl, mi je rekla: „Sin moj, zastonj te nagovarjam, da bi izpreminil svoje življenje in da bi se spravil z Bogom, toda kar ne morem doseči z besedo, to hočem doseči od presv. Srca Jezusovega. Jaz, tvoja mati, te izročam in posvečujem presv. Srcu Jezusovemu. Nikdar ne neham moliti to premilostljivo Srce za tvoje izpreobrnjenje.“ Nato izroči bolnik jezuitu pismo, proseč ga, da bi je oddal na pošti. Duhovnik prečitavši naslov se začudi in vpraša: „Kaj je vam ta gospa, ki ji pišete?“ — „To je moja mati“, odgovori bolnik, „ki je toliko za me molila. Sedaj ji naznanjam, da je Bog uslišal njeno molitev.“ — Na te besede zaplaka jezuit, objame bolnika in ga poljubi, rekoč: „To je tudi moja mati, a midva sva si brata. Najina ljubeznjiva mati je že umrla, a do zadnjega časa je prosila presv. Srce Jezusovo za tvojo izpreobrnitev in je Bogu darovala svoje življenje za te.“ — Nihče ne more popisati čuvstev, ljubezni in veselja skesanega sina, ko je to slišal. Jezuit pa ni zapustil brata, dokler ni ta mirno in sveto umrl v njegovih rokah, hvaleč do zadnjega časa presv. Srce Jezusovo, ki je bilo tako usmiljeno zanj.

Kapelan A. Merkun.

Ljubljanska škofijska kronika.

Sv. birma, kanonična vizitacija in imenovanje. K vspredu, objavljenem v „Danici“ t. l. str. 56 se pripominja, da je čas za kanonično vizitacijo in sveto birmo v Kočevju preložilo

knezškofijstvo tako, da bo: v nedeljo, dné 19. julija t. l. posvečevanje mestne župne cerkve v Kočevju, v ponedeljek, dné 20. julija t. l. pa bo ondi sv. birma in kanonična vizitacija.

Knz. škf. duhovnim svetnikom je bil imenovan v. č. g. Ivan Grčar, župnik v Dobu.

Kanonično vmeščen je bil v. č. g. Ivan Čebašek na župnijo Trato dné 23. aprila 1903.

Resigniral je v. č. g. Jakob Kalan na podeljeno mu župnijo Retéče ter ostane še nadalje v Borovcu.

Kuratom v deželni prisilni delalnici je bil imenovan č. gosp. Viktor Šega, kapelan in beneficijant v Kropi.

V. čast. gosp. Ivan Zabukovec, župnik v Zgornjem Tuhinju, je resigniral na svojo župnijo in je bil nameščen kakor župni upravitelj na Jese-nicah. (To objavljamo še enkrat v nekoliko spremenjeni obliki na zahtevo č. g. župnega upravitelja Ivana Zabukovca.)

Premeščeni so bili čč. gg.: Jakob Benedičič, kapelan v Šmarjeti, kakor župni upravitelj v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem; Josip Ferjančič z Goč v Šmarjeto; Andrej Lavrič iz Hrenovic na Goče; Josip Hartman iz Košane v Hrenovice; Ivan Medved iz Crkljan pri Kranju v Košano; Ivan Bešter s Trate v Crklje; Matej Sušnik s Trate v Selca; Ivan Mausser z Zdi-hovega na Kočevskem v Stari log tam; Ignacij Zupanec, kapelan v Predosljih, je postal župni upravitelj ondi.

Začasni pokoj je dovoljen č. g. Ivanu Klemenec, kapelanu in beneficijatu v Gôrjah.

Umrli so v. č. in čč. gg.: Sebastijan Čebašek, vpokojeni kapelan, dné 10. aprila 1903 v Ljubljani („Leoninum“); Ivan Šafar, župnik v Dupljah, 17. aprila leta 1903; Anton Payer, župnik na Koprivniku dné 24. aprila 1903; Josip Kerčon, duhovni svetnik ter župnik v Predosljih, dné 27. aprila 1903. — Priporočajo se v molitev čč. gg. duhovnim sobratom.

Po „Ljub. škof. listu“; št. IV. 20. majnika 1903.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej.

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.